

Veïns de l'Ampolla van dipositar ahir clavells en record dels combatents i víctimes de la Guerra Civil enterrats a la fossa del cementiri. FOTO: ANDREU CARALT

MEMÒRIA HISTÒRICA ■ A L'ESPAI HI HAURIA COMBATENTS D'UNA DIVISIÓ DE BRIGADISTES I, POTSER, VÍCTIMES DEL TERROR REVOLUCIONARI

L'Ampolla dignifica la fossa comuna de combatents de l'Exèrcit de l'Ebre

L'ANC col·loca una placa en record de les víctimes de la Guerra Civil enterrades al cementiri de l'Ampolla, demana l'exhumació de les restes i la senyalització dels espais de memòria al municipi

ANDREU CARALT

Una trentena de persones van participar ahir en l'acte de dignificació de la fossa comuna del cementiri de l'Ampolla, on s'hi haurien enterrat uns 170 cossos de combatents de l'Exèrcit de l'Ebre procedents dels hospitals militars instal·lats al municipi.

La fossa, localitzada i identificada per la Generalitat, disposa de dues làpides que recorden la identitat dels finats. La primera, dedicada al soldat Jaime López Mateos (1919-1938) i la segona al brigadista francès René Glausell (1908-1938), mort el 26 de juliol, l'endemà de l'inici de la batalla de l'Ebre.

A aquestes dues làpides individuals, s'hi afegirà ara la placa que fou inaugurada ahir per la secció local de l'Assemblea Nacional Catalana i l'Ajuntament de l'Ampolla.

L'acte fou senzill i emotiu. El coordinador local de l'ANC, Joan Esteve Guillaumet, detallà que la col·locació de la plata pretén treure de l'oblit les víctimes aquí enterrades, tant combatents de l'exèrcit republicà com víctimes del terror revolucionari segons indiquen fonts orals.

Els promotors de l'acte demanen a l'Ajuntament de l'Ampolla que encapçalï la demanda a la Generalitat per a que exhumi la fossa, si és possible a partir de 2019. També que s'encarregui un estudi per esbrinar la identitat dels morts per advertir a les seves famílies de l'existència de la fossa i tornar les restes un cop identificades amb l'ADN. I en tercer lloc, es demana el coneixement, conservació i senyalització dels indrets del municipi vinculats amb la Guerra Civil.

Entre aquests destaca la ubicació dels dos o tres hospitals

JOAN SÁNCHEZ, FILL DE DESAPAREGUT A L'EBRE

Joan Sánchez, fill d'un combatent republicà desaparegut a la batalla de l'Ebre, va oferir ahir un emotiu parlament. FOTO: ANDREU CARALT

«És un acte de justícia»

El parlament més emotiu fou el protagonitzat per Joan Sánchez, responsable de Càritas a l'Ampolla i fill d'un combatent desaparegut a la batalla de l'Ebre, Matis Sánchez Ruiz, mort amb 31 anys. El seu fill ha buscat les seves restes durant anys sense sort, sí que ha pogut col·locar el seu nom al Memorial de les Camposines als

soldats desapareguts i li han extret el seu ADN en el marc del programa d'exhumació de fosses i identificació de restes.

Ahir, Sánchez qualifica la trobada d'acte de «justícia» en el qual s'havia de donar resposta a la «exigència ètica de reparació del patiment i mort d'aquestes persones».

militars que els republicans haurien aixecat al municipi el 1938, les fosses comunes, les fortificacions costaneres i els llocs d'execució del terror revolucionari, un d'ells on s'haurien ajusticiat a sis persones i l'altre on haurien abandonat cossos de persones executades.

Pel que fa a la fossa comuna del cementiri, Guillaumet lamentà que anys enrere la fossa es va obrir parcialment per ubicar-hi unes tombes i les restes descobertes dels soldats «es van llençar a un indret que no sabem. Això no pot tornar a passar», insistí. La prohibició d'habilitar noves tombes a la fossa fou un altre dels requeriments dirigits al consistori dels promotors de l'acte.

A banda dels parlaments, el cantant local del grup Los Sirgadors, Mario Pons, va interpretar dues sentides cançons. En acabar, els assistents van dipositar un centenar de clavells grocs i vermells sobre la placa i es va cantar *Els segadors*.

L'ANC va aprofitar l'acte per a demanar una societat més justa i millor per a la noves generacions.

L'INDRET

Un lloc d'enterrament amb brigadistes

El lloc web de la Generalitat de Catalunya fossesirepressio.gencat.cat té localitzada i identificada la fossa comuna del cementiri. S'explicà que hi hauria hagut uns 170 cossos de soldats republicans derivats de dos hospitals militars existents a la població l'any 1938 que pertanyien a la 45 Divisió Internacional, unitat desplegada al marge esquerre de l'Ebre des de Tivenys fins a Amposta i la desembocadura del riu. Els hospitals estaven formats per tendes de campanya i alguns barracons. Estaven situats un a la partida del Roquer, entre el ferrocarril i la carretera a la Cava i era l'hospital de campanya de la XIX BM, i l'altre a la partida del Mataret. Entre mig dels dos hi havia el cementiri, on foren inhumats els soldats que moren als hospitals, que també foren inscrits al Registre Civil de la població.